

Tiesiski rīki, lai pārliecinātos par sankciju nepārkāpšanu

Eiropas Savienība ir jau pieņēmusi 13. sankciju paketi pret Krieviju saistība ar tās nepamatoto iebrukumu Ukrainā. Sankciju plašums un to detalizācijas pakāpe uzņēmēju vidū rada ar vien vairāk jautājumus par sankciju piemērojamību konkrēto tiesisko attiecību ietvaros. Tas īpaši attiecas uz loģistikas uzņēmumiem, kas savu klientu uzdevumā pārvadā preces, nemaz īsti pilnībā nezinot, ka konkrētu un visai specifisku parametru dēļ konkrētā preces vienība vai situācija pakļaujas sankciju ierobežojumiem.

Lai gan jautājumi par sankciju piemērojamību var būt visai dažādi, pastāv daži tiesiskie rīki, kurus ir iespējams izmantot, lai gūtu pārliecību, ka konkrēta prece vai gadījums nepārkāps starptautiskās sankcijas.

Viens no šiem rīkiem ir izziņa par tarifu (SIT) (*angļu val. Binding Tariff Information (BTI)*). SIT var pieprasīt jebkurā Eiropas Savienības dalībvalstī muitas iestādei vai nodokļu administrācijai. SIT palīdz orientēties KN kodos un nosaka precīzu importējamās vai eksportējamās preces klasifikāciju, kas savukārt sniedz skaidru priekšstatu, vai konkrētajā gadījumā, pārvadājot konkrētas preču vienības, netiks pārkāptas starptautiskās sankcijas. SIT ir spēkā 3 gadus no tās izsniegšanas dienas un tā ir spēkā visā Eiropas Savienības teritorijā. Vairāk informācijas par to, kā pieteikties SIT var atrast Valsts ieņēmumu dienesta sniegtajā skaidrojumā.¹

Līdz šim Latvijā arī nepastāvēja neviena iestāde, kura būtu atbildīga par sankciju piemērošanu Latvijā. Saistība ar grozījumiem Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā Finanšu izlūkošanas dienests ir kļuvis par galveno iestādi Latvijā sankciju piemērošanas jomā, kam varēs lūgt sniegt atļauju sankciju instrumentos noteikto izņēmumu piemērošanai, kā arī lūgt sniegt skaidrojumu par sankciju attiecināmību uz konkrētu tiesisko situāciju.

Uzņēmumiem, it īpaši tiem, kas sadarbojas ar dažādiem uzņēmumiem (gan ES ietvaros, gan ārpus ES) plašās preču piegādes ķēdes, ir ieteicams izmantot arī šos tiesiskos instrumentus, lai pārliecinātos, ka netiks pārkāptas starptautiskās sankcijas, tādējādi pasargājot sevi no krimināltiesiskām un administratīvi tiesiskām sekām.

¹ <https://www.vid.gov.lv/lv/saistosa-izzina-par-tarifu>

Kristers Toms Losāns

Zvērināta advokāta palīgs, specializējas M&A, komercietību un strīdu risināšanas jautājumos.

kristers.losans@ellex.legal